

اثربخشی آموزش علوم به روش نقشه‌های مفهومی در مقایسه با روش سنتی در عملکرد تحصیلی پایه اول متوسطه اول شهرستان الیگودرز

حمید محمودی^۱، جواد شاهرودی^۲

^۱ کارشناس ارشد برنامه‌ریزی درسی، دانشگاه تهران (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناس ارشد مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خمین

چکیده

تحقیق حاضر با هدف بررسی اثربخشی آموزش به کمک نقشه‌های مفهومی در مقایسه با روش سخنرانی در عملکرد تحصیلی درس علوم دانش آموزان پایه هفتم شهرستان الیگودرز در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ اجرا گردید. در این پژوهش ابتدا از میان مدارس پسرانه شهر الیگودرز که دارای کلاس پایه هفتم بودند، یک مدرسه با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده و به‌طور تصادفی دو کلاس پایه هفتم در گروه آزمایش و گواه قرار گرفتند. روش تحقیق این پژوهش برای آزمون فرضیه‌ها از نوع شبه آزمایشی با پیش‌آزمون و پس‌آزمون بود. در این پژوهش ابتدا پیش‌آزمون پیشرفت تحصیلی بر روی ۶۰ نفر از دانش آموزان برگزار شد، سپس دانش آموزان مذکور به‌صورت تصادفی به دو گروه سی نفره تقسیم شدند. به‌طور هم‌زمان، دانش آموزان گروه اول به مدت دوازده جلسه یک‌ساعته در معرض متغیر مستقل (الگوی نقشه‌های مفهومی) قرار گرفتند، درحالی‌که هم‌زمان با آن برای دانش آموزان گروه دوم از روش سنتی استفاده و الگوی مذکور اجرا نشد. درنهایت برای هر دو گروه پس‌آزمون پیشرفت تحصیلی اجرا شد. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی، محاسبه میانگین و انحراف معیار استفاده شده است. همچنین از روش‌های آمار استنباطی؛ تحلیل کواریانس بهره گرفته شد. بعد از به دست آمدن نمرات در پیش‌آزمون و پس‌آزمون، داده‌ها به‌وسیله تحلیل کواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج تحلیل کواریانس نشان داد که پس از تعدیل نمرات پیش‌آزمون، الگوی نقشه‌های مفهومی ($P < 0/05$) در تدریس، باعث افزایش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می‌شود و مقدار این اثر ۶۲ درصد می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: نقشه‌های مفهومی، روش سخنرانی، عملکرد تحصیلی، درس علوم، دانش آموزان پایه هفتم

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۷، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۴۱۵-۴۰۳